

Ženijná podpora

T 4/1 NÁLOŽIVO A NÁLOŽE. ROZNET OHŇOM.

4. 11. 2013

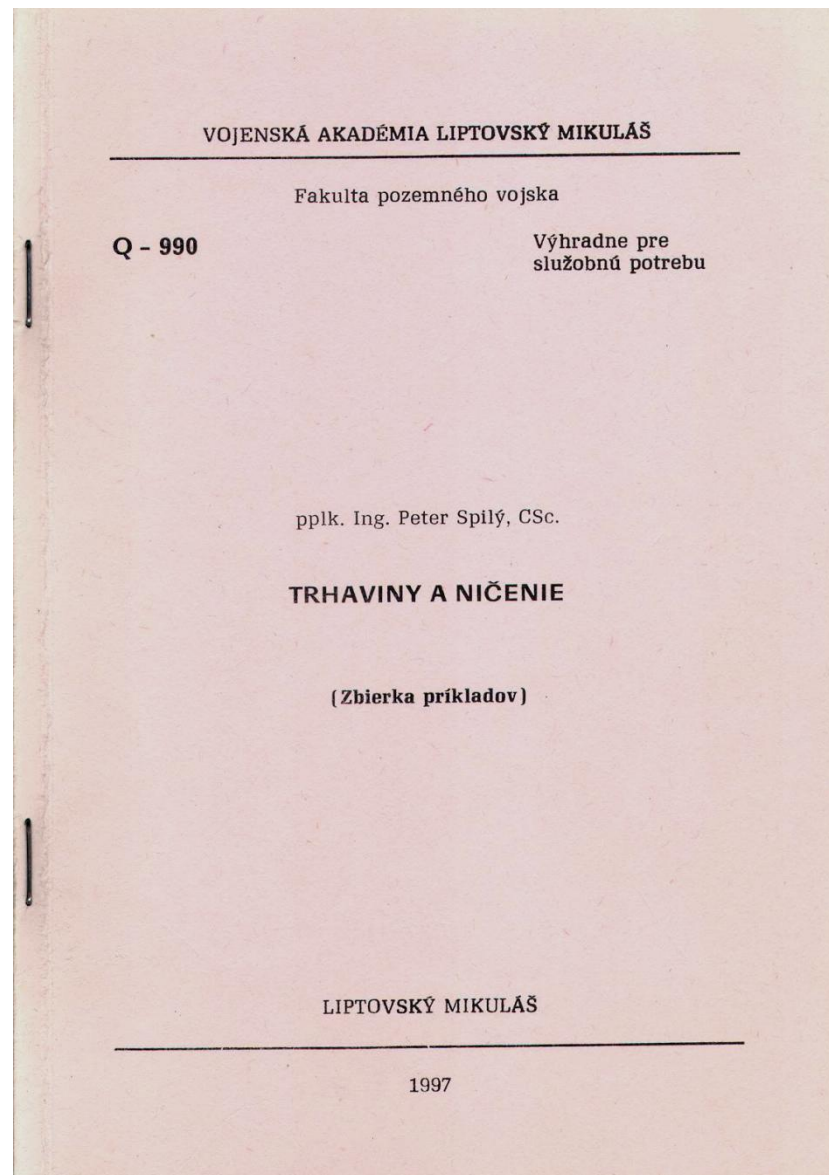
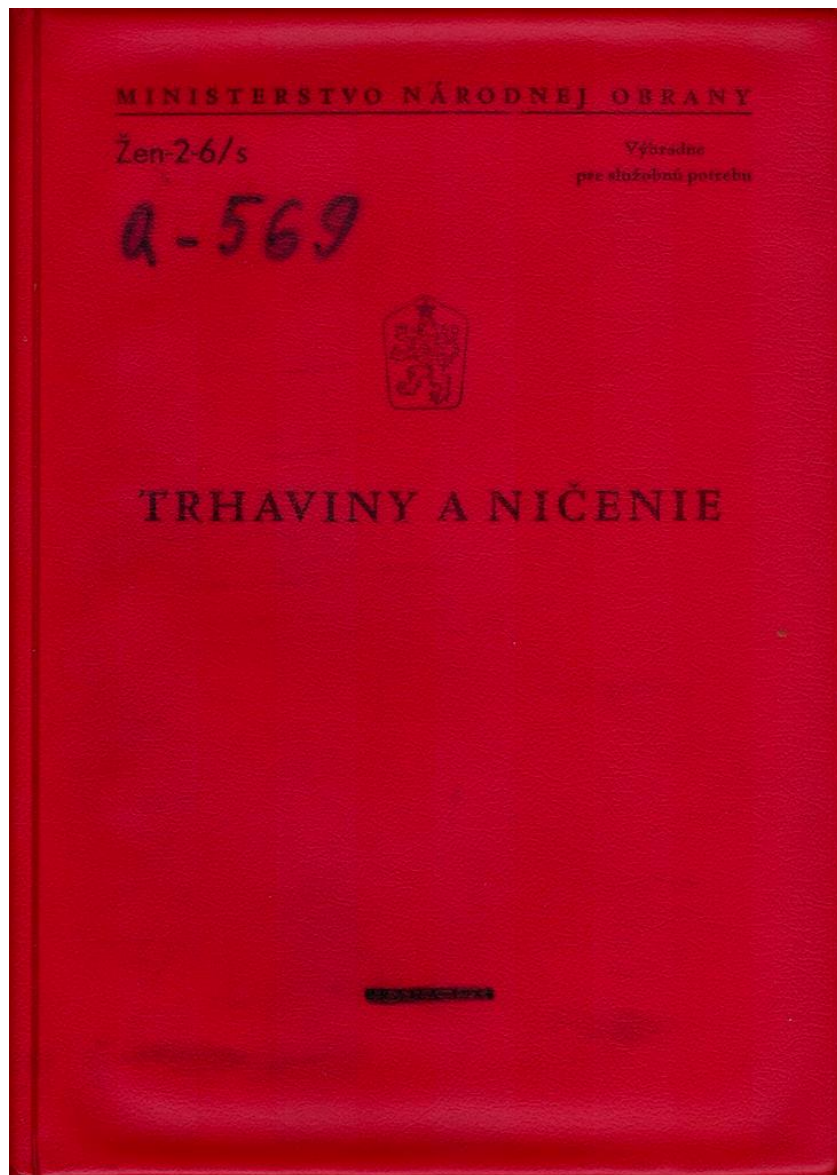
Obsah

---

1. Výbušniny
2. Ženijné náloživo
3. Nálože
4. Roznet ohňom
5. Roznet ohňom s použitím bleskovice

Literatúra

Trhaviny a ničenie

1. VÝBUŠNINY

Výbušniny

---

chemické látky alebo zmesi látok, ktoré sú schopné mimoriadne rýchlej exotermickej reakcie spojenej s vytvorením veľkého objemu plynov s vysokou teplotou

Typy chemickej premeny výbušnín

explozívne horenie

detonácia

Výbušniny

Rozdelenie výbušnín

streliviny

trhaviny

traskaviny

pyrotechnické
zlože

Vlastnosti výbušnín

- citlivosť
- výbuchové teplo
- výbuchová teplota
- brizancia
- detonačná rýchlosť
- merná hmotnosť
- pracovná schopnosť
- stabilita
- kyslíková bilancia

Vojenské trhavy

rozdelenie podľa brzancie

- trhavy veľkej účinnosti

oktogen, hexogen, pentrit, tetryl

- trhavy normálnej účinnosti

tritol, amatol, melinit

- trhavy malej účinnosti

na základe sypkých priemyslových trhavín

- tritol (TNT) (šupinkový, lisovaný, liaty, prestekovaný)
- plastická trhavina Pl Np 10
- plastická trhavina Pl Hx 30
- pentrit
- hexogen (RDX)

Trhaviny a ničenie

2. ŽENIJNÉ NÁLOŽIVO

Rozdelenie ženijného náloživa

---

normálne

- 75 g náložka TNT
- 200 g náložka TNT
- 400 g náložka TNT
- 1 kg náložka TNT
- 3 kg náložka TNT

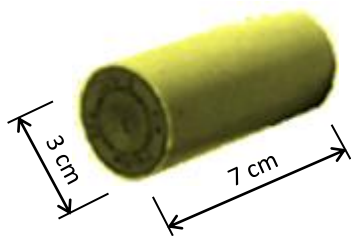
špeciálne

- radová náložka TN
- usmernená radová náložka UTN-2
- usmernená radová náložka UTN-11
- priebojná náložka PN-4
- priebojná náložka PN-14

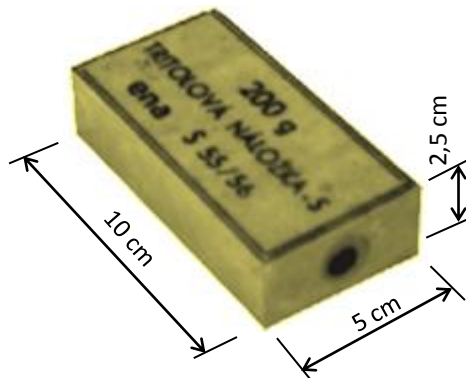

Normálne náloživo

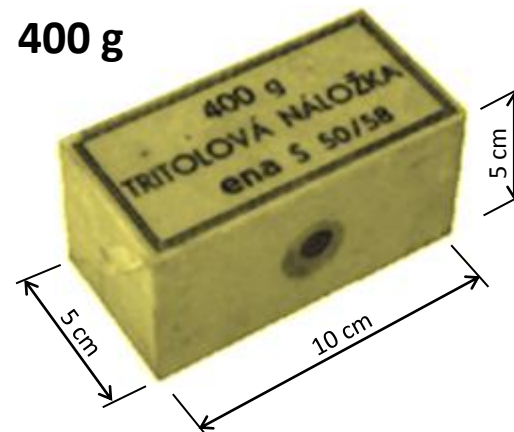
75 g

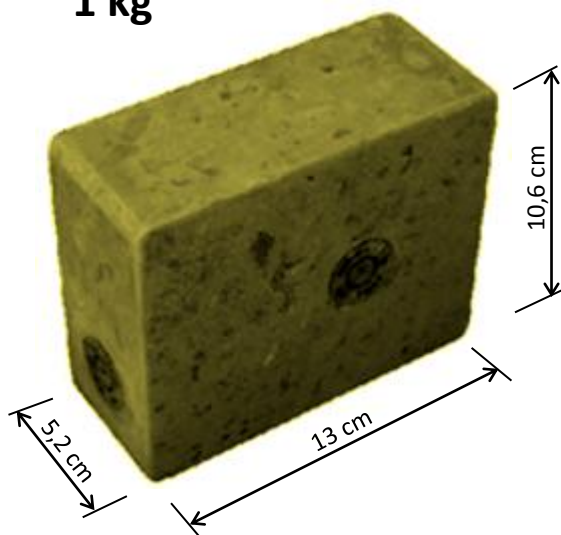
200 g

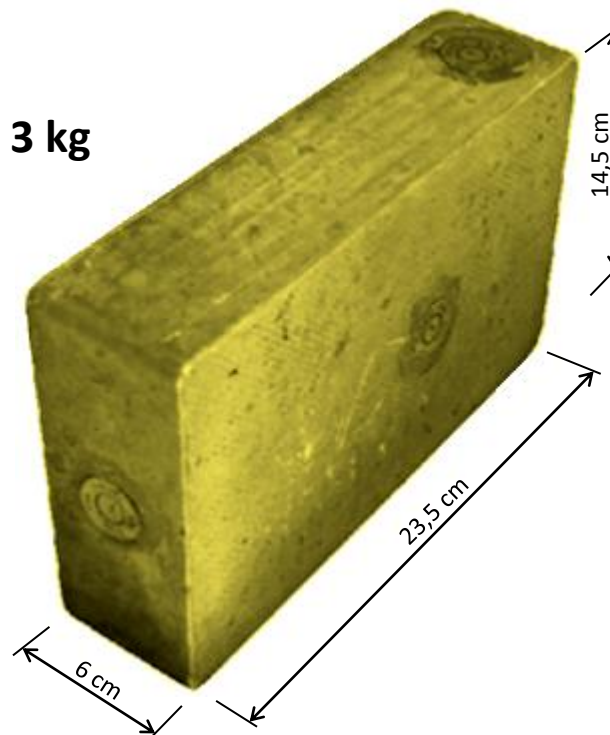
400 g

1 kg

3 kg

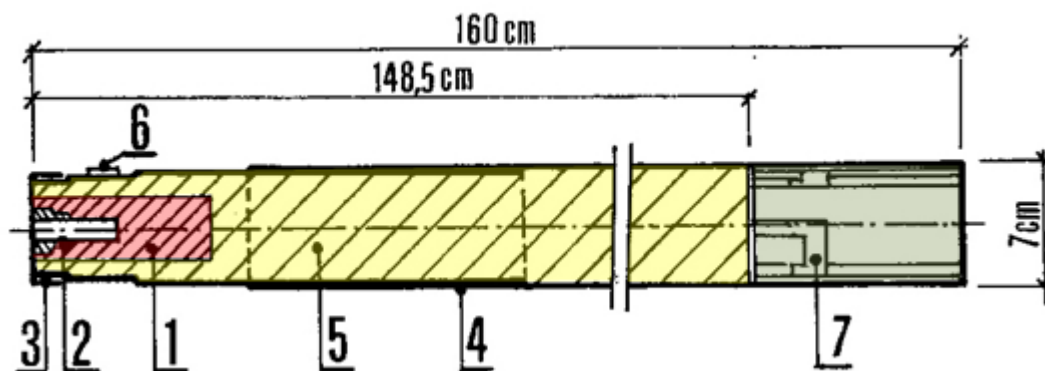
Normálne náloživo

Špeciálne náloživo

Radová náložka TN

1 - počinové teliesko (lisovaný pentrit 100 g, 2- skrutková vložka, 3 - viečko, 4 - telo, 5 - trhacia náplň, 6 - vonkajšia zámka, 7 - vnútorná zámka

- hmotnosť náložky - 12 kg
- hmotnosť trhavy - 7,8 kg liateho TNT v dĺžke 150 cm ($5,2 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-1}$)

Špeciálne náloživo

Použitie radových náložiek TN

Špeciálne náloživo

Usmernená radová náložka UTN-2

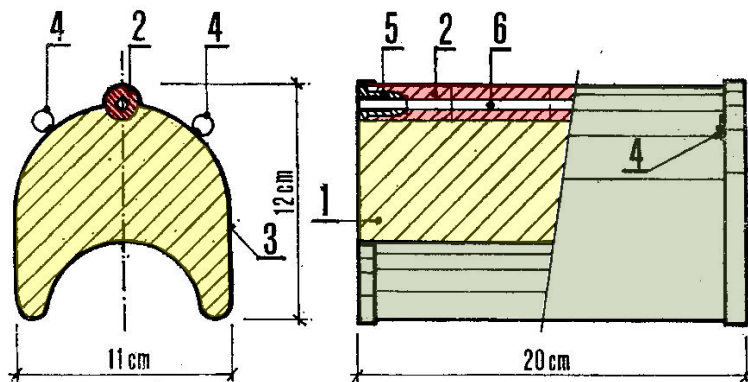

TTÚ náložky:

- celková hmotnosť: 2,77 kg
- hmotnosť náplne: 1,96 kg (TNT/RDX 50/50)
- hmotnosť iniciačného telieska: 80 g (lisovaný pentrit Np10)
- dĺžka: 20 cm
- šírka: 11 cm
- výška: 12 cm

Preráža:

- oceľové konštrukcie do hrúbky: 7,5 cm
- železobetón do hĺbky: 7,5 cm oceľ, 75 cm betón,
- železobetón: vyrazí betón 100 cm - náložky na strih

- 1 – trhacia náplň
- 2 – počinové teliesko
- 3 – plechový obal
- 4 – očko
- 5 – skrutková vložka
- 6 – kanálik

Špeciálne náloživo

Priebojné náložky PN-4, PN-14

PN-4

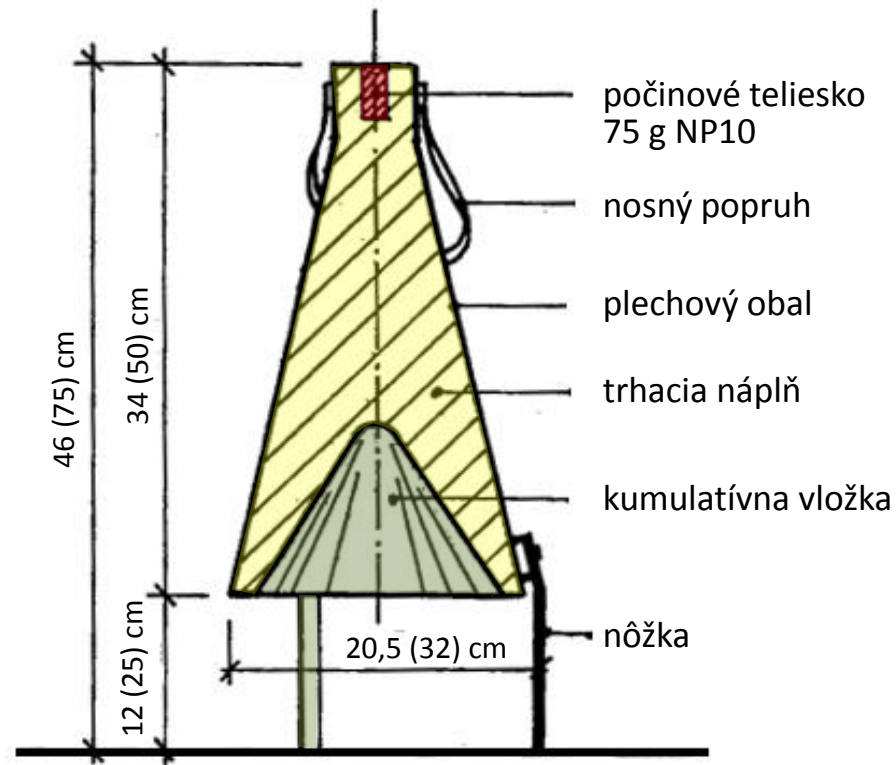
PN-14

Špeciálne náloživo

Priebojné náložky PN-4, PN-14

PN-4 (PN-14)

PN-4	6,4 kg	4,8 kg (TNT/RDX)
PN-14	22 kg	17 kg (TNT/RDX)

Špeciálne náloživo

Priebojné náložky PN-4, PN-14

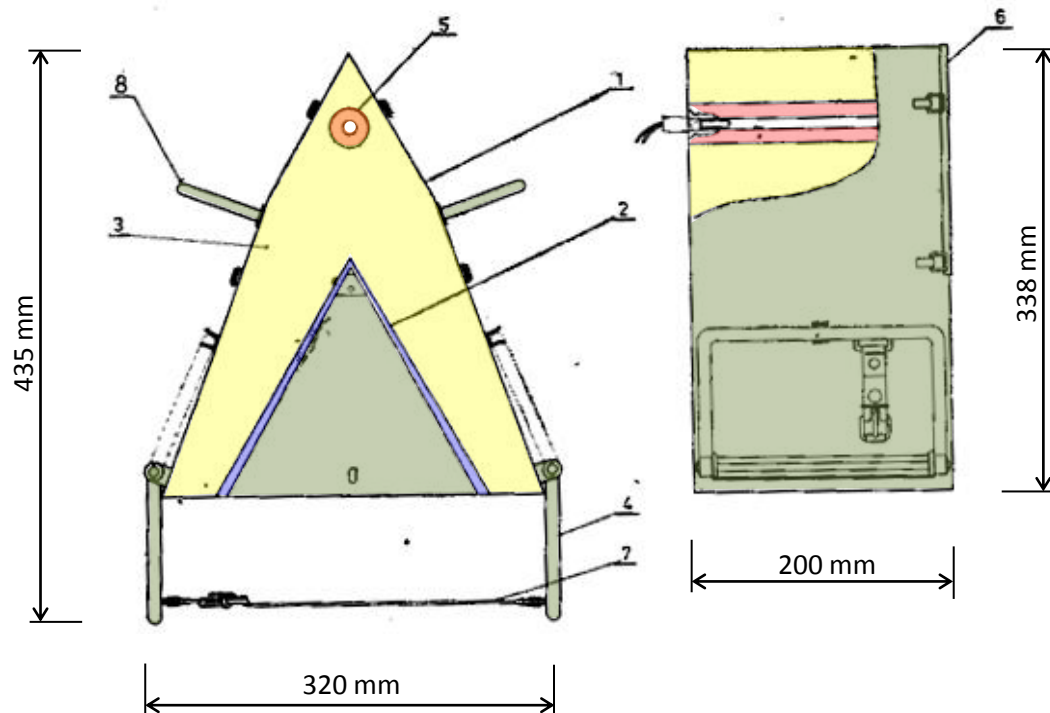
---

	prebija pancierové dosky	prebija železobet. steny	vytvára vývrt	prebija tehlové murivo
PN-4	do hrúbky 35 cm	do hrúbky 100 cm	v strednej hornine: hĺbka do 150 cm horný Φ 35 cm dolný Φ 12 cm	hrúbka 45 cm zo vzdialenosti 9 m vstup. otvor 25 x 35 cm výstup. otvor 60 x 60 cm
PN-14	do hrúbky 50 cm	do hrúbky 150 cm	v ťažkej hornine: hĺbka do 190 cm dolný Φ 40-50 cm	hrúbka 45 cm zo vzdialenosti 15 m vstup. otvor 50 x 50 cm výstup. otvor 80 x 80 cm

Špeciálne náloživo

Usmernená radová náložka UTN-11

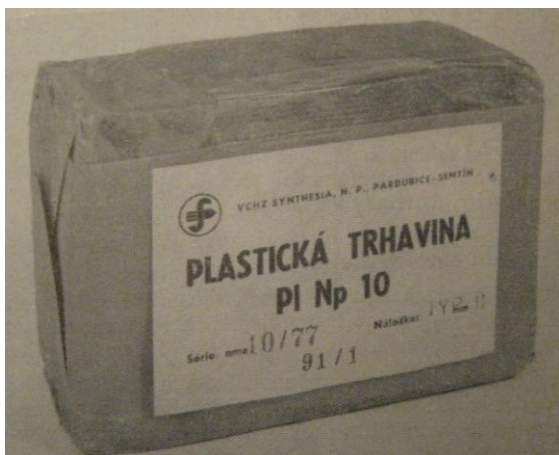

- hmotnosť: $17,7 \text{ kg} \pm 0,5 \text{ kg}$
- hmotnosť trhaviny: $10,5 \text{ kg} \pm 0,5 \text{ kg}$ (TNT/RDX 50/50)
- preráža: železobetón do hrúbky 1 m

- 1 - plášť, 2 - kumulatívna vložka, 3 - čelo, 4 - sklápací stojan,
- 5 – počinové teliesko, 6 - veko laboračného otvoru,
- 7 - upevňovacie remienky, 8 - rúčka

Plastická trhavina PI Np 10

- obsahuje 68,8% pentritu
- je to tvárna hmota špinavo sivej farby
- je o 25% účinnejšia ako TNT
- nie je citlivá na úder, trenie a priestrel
- pri teplotách -10°C a nižších tuhne, je potrebné obnoviť jej tvárnosť zahriatím v ruke
- 2,5kg tehla trhaviny je balená v parafínovom papieri

Plastická trhavina Pl Hx 30

- tvárna hmota svetlo šedej farby
- obsahuje 40% RDX, 40% pentritu, 8% práškoveho hliníka a 12% nevýbušného práškoveho spojiva
- je cca o 50% účinnejšia ako TNT
- pri teplotách -10°C a nižších sa ľahko zhoršuje jej tvárnosť a je nutné ju viac hnieť a zahrievať rukami
- nie je citlivá na úder, trenie a priestrel
- je balená po 3 kg
- na obale sú rysky na uľahčenie odmerania hmotnosti trhavina pri delení

Semtex RAZOR

délka: 1 a 2 m

PARAMETER	UNIT	LIMIT VALUES						
		RAZOR 6	RAZOR 10	RAZOR 15	RAZOR 20	RAZOR 25	RAZOR 30	RAZOR 40
Total weight	[gm] ⁻¹	140 ± 10	390 ± 25	860 ± 50	1,500 ± 100	2,400 ± 150	3,500 ± 200	6,000 ± 300
Weight of explosive (RDX, PETN)	[gm] ⁻¹	50 ± 5	140 ± 10	310 ± 25	550 ± 40	860 ± 50	1,250 ± 70	2,200 ± 100
Penetration (steel plate)	[mm]	6 min.	10 min.	15 min.	20 min.	25 min.	30 min.	40 min.
Width	[mm]	18 ± 1	28 ± 2	42 ± 2	56.0 ± 2.5	68 ± 3	80.0 ± 4.0	100 ± 5
Height	[mm]	12 ± 1	19.5 ± 2	28.5 ± 2	38.5 ± 2.0	48.5 ± 2	58.5 ± 2.5	77 ± 3
Bend radius (plate)	[mm]	90	150	220	300	400	450	600
Bend radius (tube)	[mm]	20	35	50	60	80	90	120

Trhaviny a ničenie

3. NÁLOŽE

Nálož

Nálož je určité vypočítané alebo stanovené množstvo trhaviny, pripravenej na trhanie (ničenie) určeného predmetu (objektu).

podľa tvaru

sústredené

radové

tvarové

podľa umiestnenia

voľne
priložené

voľne
uložené

vnútorné

zapustené

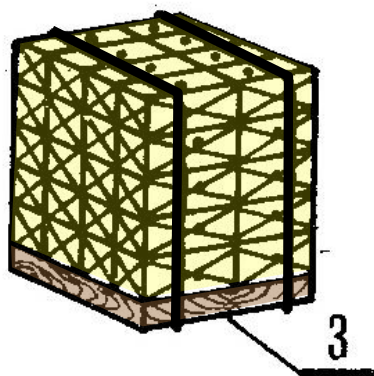
uzavreté

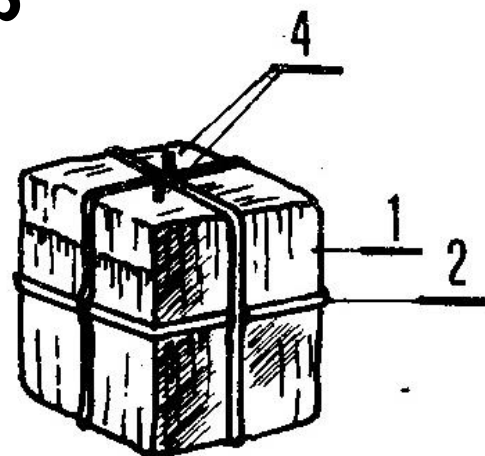

Sústredené nálože

a

b

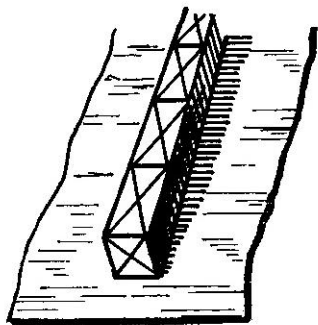

a – nálož zostavená na drevenej podložke; *b* – zabalená nálož; 1 – obal; 2 – drôt alebo motúz; 3 – drevená podložka; 4 – drevené kolíky v rozbuškových jamkách

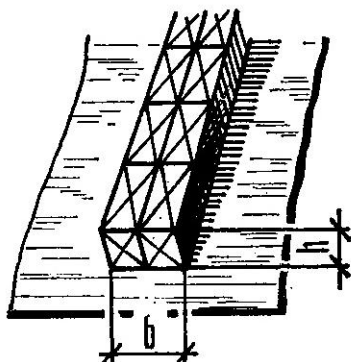

Radové nálože

a

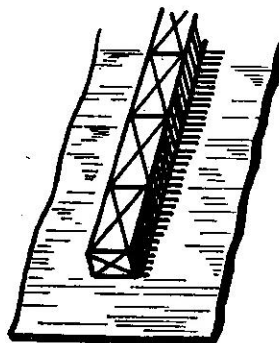

b

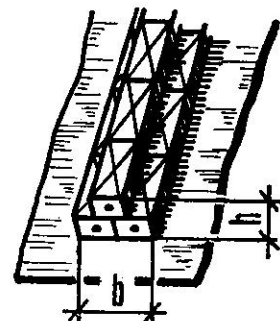

Zostavenie radovej nálože zo 400g náložiek
a – jeden rad náložiek; b – dva rady náložiek

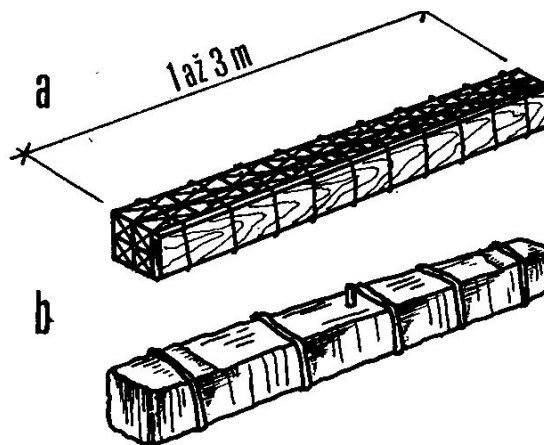
a

b

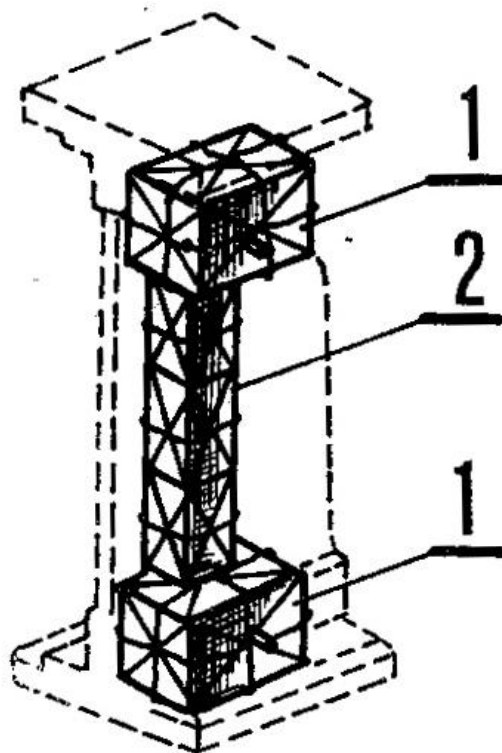
Zostavenie radovej nálože z 200g náložiek
a – jeden rad náložiek; b – tri rady náložiek

Tvarové nálože

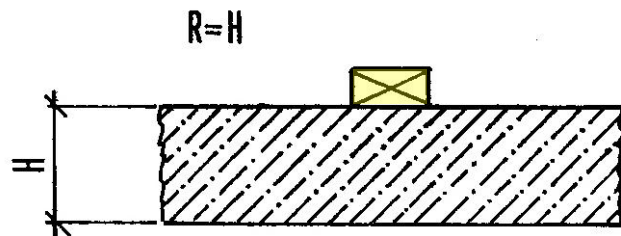

1 – čiastkové nálože v tvare sústredených náloží; 2 – čiastková nálož v tvare radovej nálože

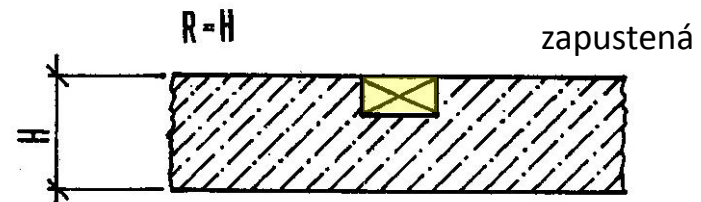

Nálože podľa umiestnenia

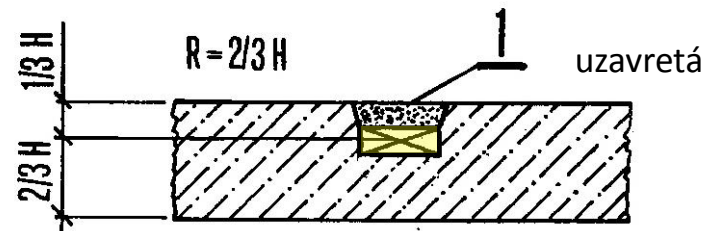
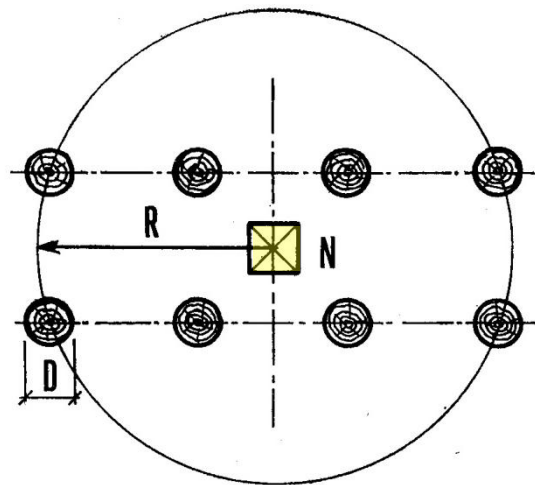
voľne priložená

vnútorná

voľne uložená

1 - tesnenie

- výklenok
- žliabok
- náložná odbočka (Φ min. 10 cm)
- vývrt (Φ 7,5 cm)
- komôrka
- studňa (Φ min. 15 cm)

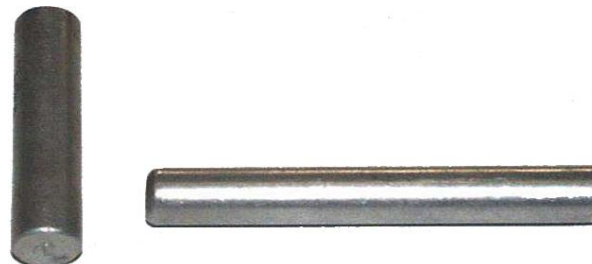

Trhaviny a ničenie

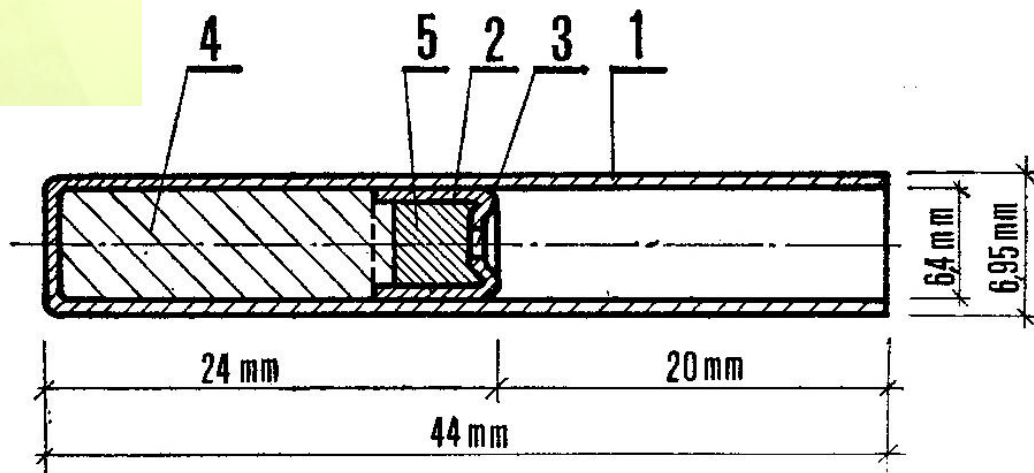
4. ROZNET OHŇOM

Rozbuška Ž

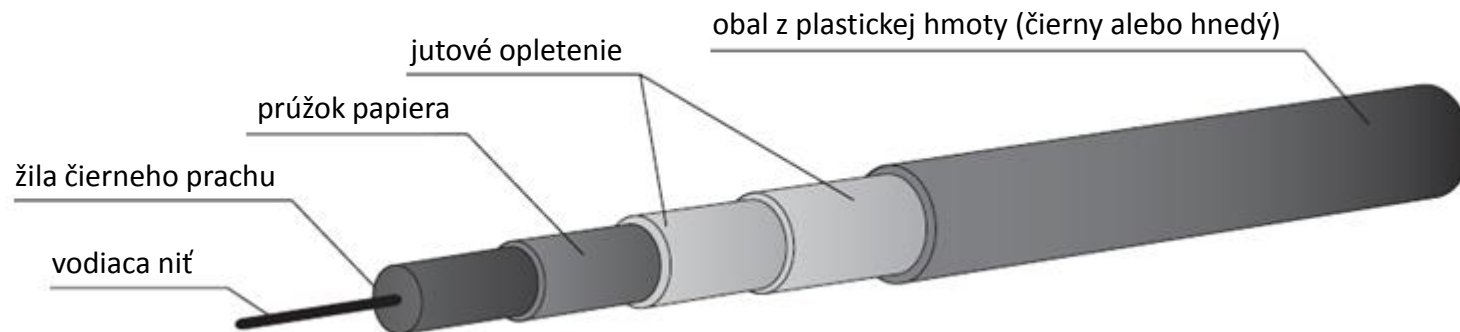

- 1 – hliníková dutinka
- 2 – hliníková poistka
- 3 – otvor v poistke
- 4 – sekundárna náplň (pentrit)
- 5 – primárna náplň (azid olova)

Zápalnica PVC

balík (10 zvitkov)

Rozbuškové kliešte

Súprava pomôcok na trhanie „T“ kufrík

---

roznetnica	1
voltohmmer VOMET	1
kliešte na rozbušky	2
kombinované kliešte	2
elektrotechnický nôž	2
oceľový dvojmeter	2
olovnica (20 m)	1
vrecková lampa 4	2
škatuľka s rýchlospojками (150 ks)	1
vrecko s rozbuškovými skrutkami (50 ks)	2
vrecko s ochrannými dutinkami (100 ks)	2
vrecko s klinecami o rôznych dĺžkach	2
vrecko s kriedou a značkovačom	1
technická lepiaca páska 3 cm x 50 m	4
ochranné okuliare	2

Dutinky a rozbuškové skrutky

Časovaný roznecovač Ča Ro Z

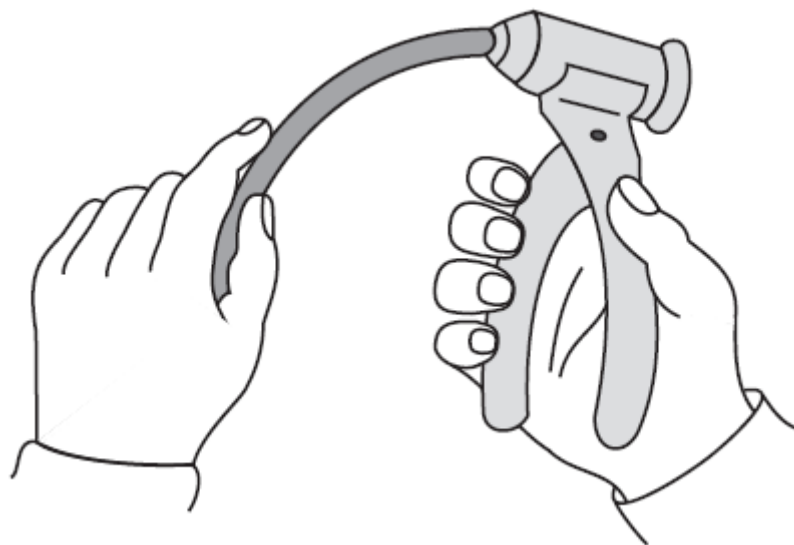
Účinek výbuchu rozbušky ž

Časovaný roznecovač Ča Ro Z

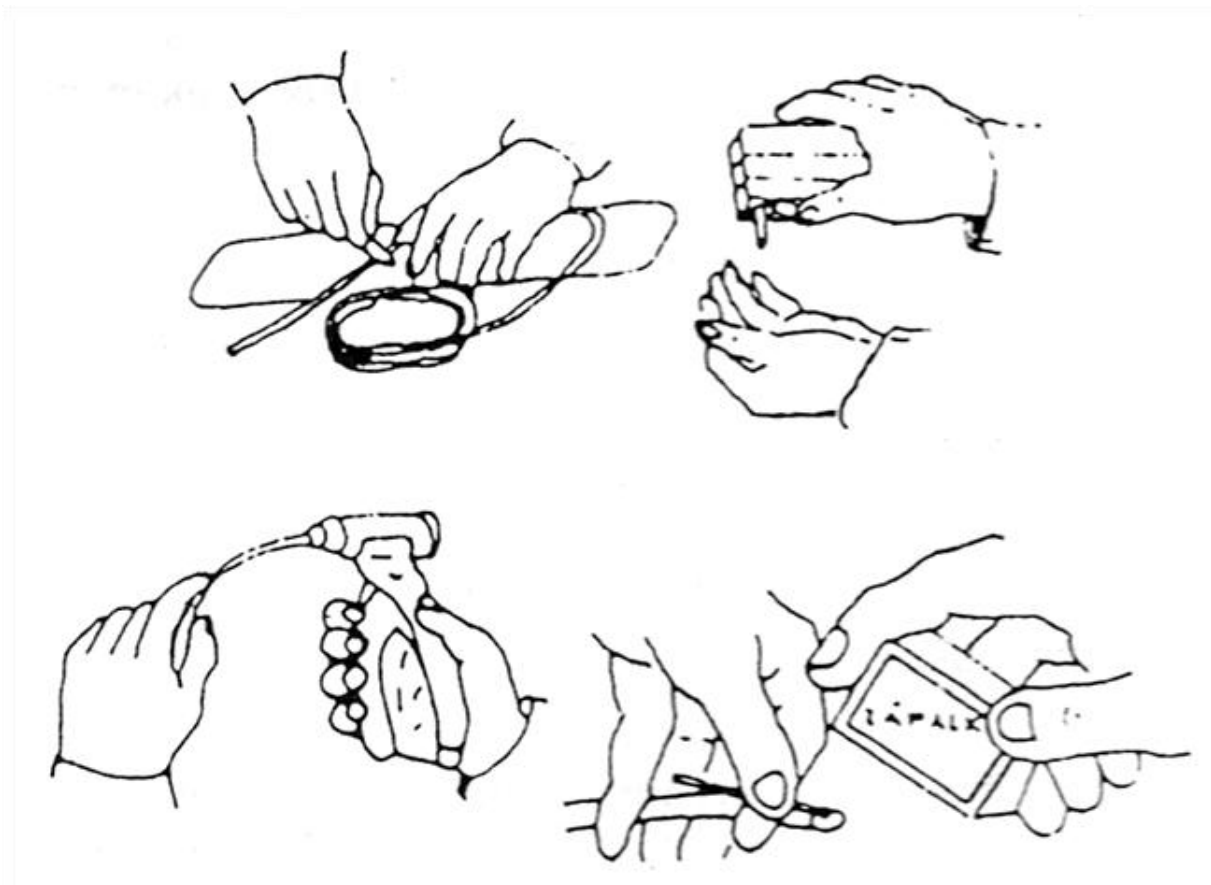

Spojovanie zápalnice s rozbuškou

Zhotovenia a odpálenie Ča Ro Z

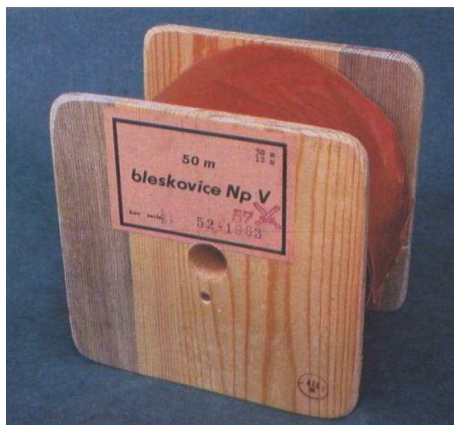
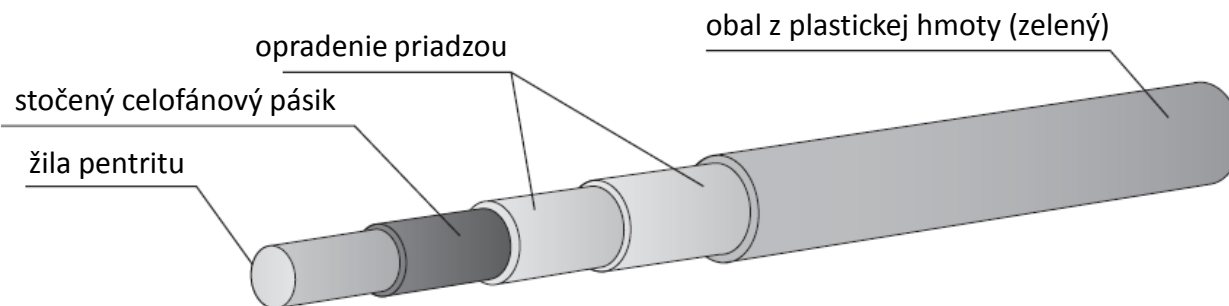

Trhaviny a ničenie

5. ROZNET OHŇOM S POUŽITÍM BLESKOVICE

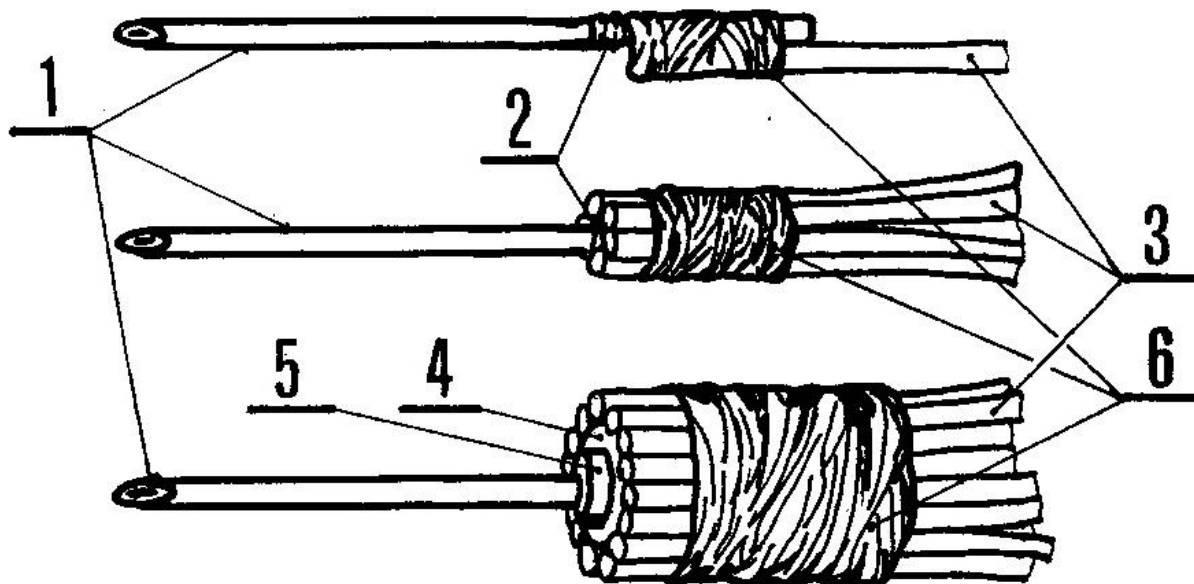
Bleskovica NpV

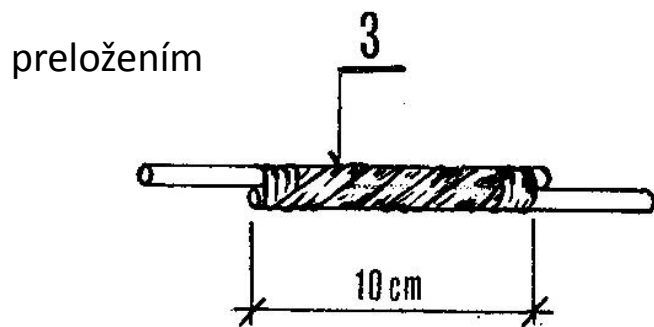
Roznet bleskovice

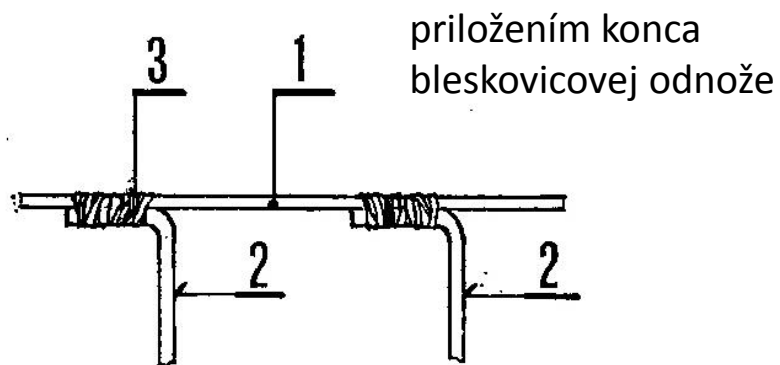
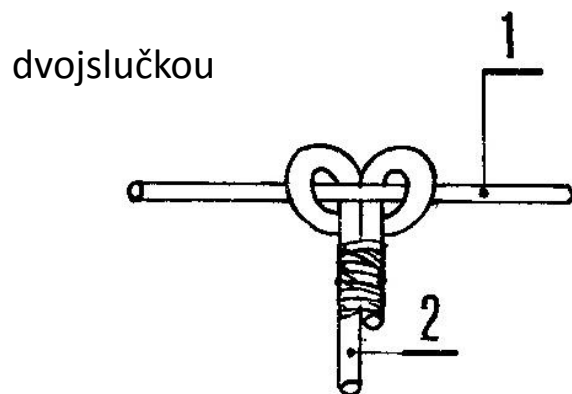
- 1 – zápalnica PVC
- 2 – rozbuška Ž
- 3 – bleskovica NpV
- 4 – 75 g TNT náložka
- 5 – rozbušková skrutka
- 6 – izolačná páska

Spojenie bleskovice

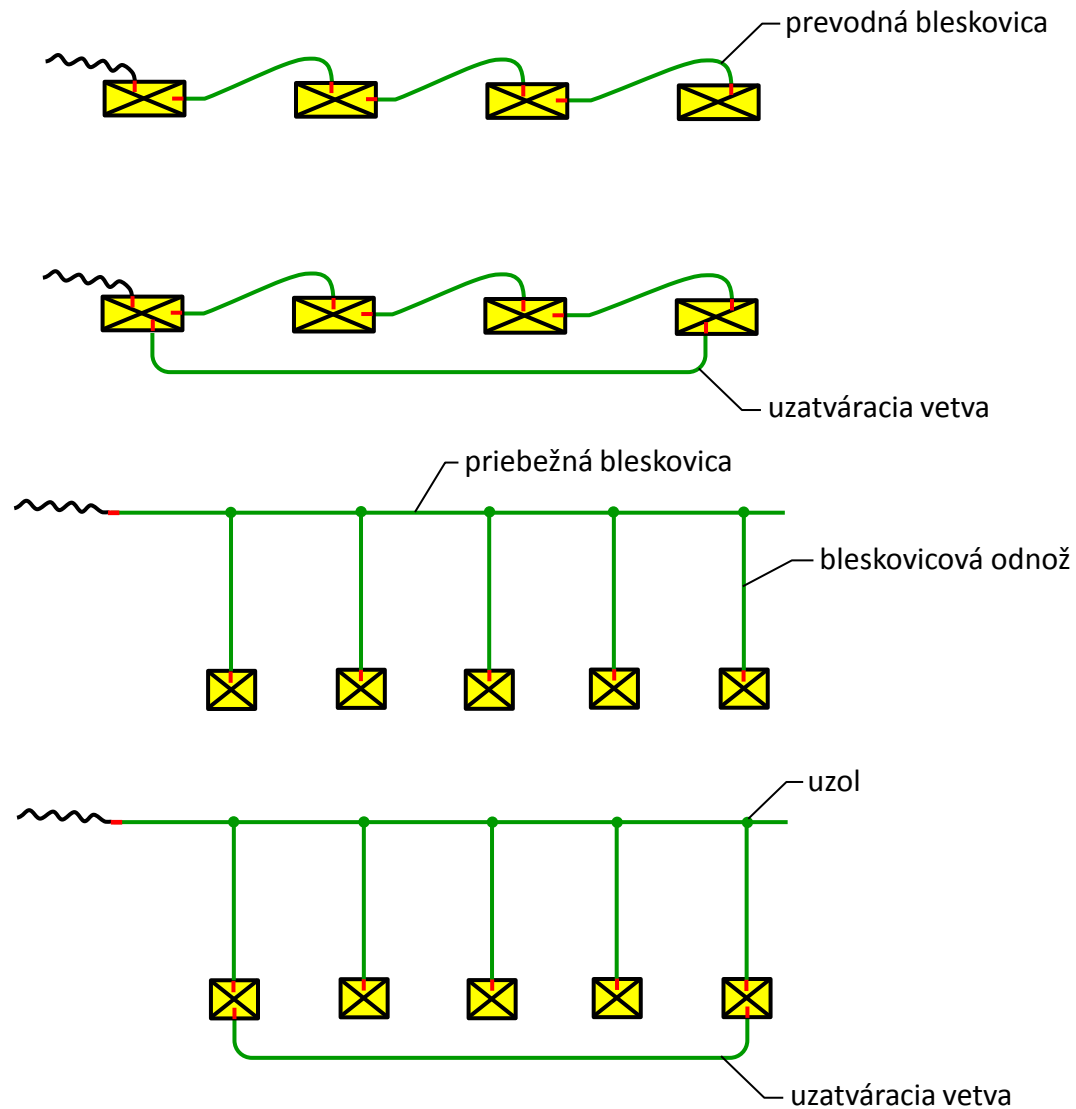
nadviazaním uzlom na osmičku

1 – priebežná bleskovica, 2 – odnož, 3 – spoj

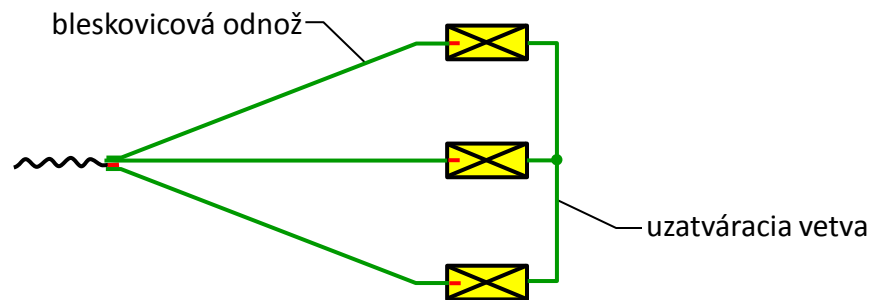
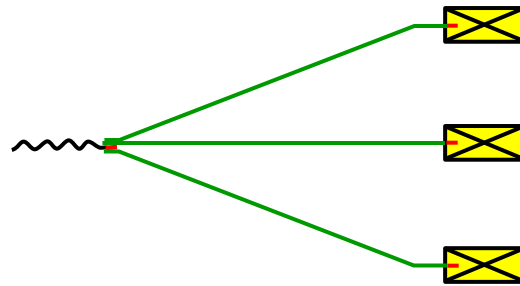
Bleskovicové roznetové siete

Sériové

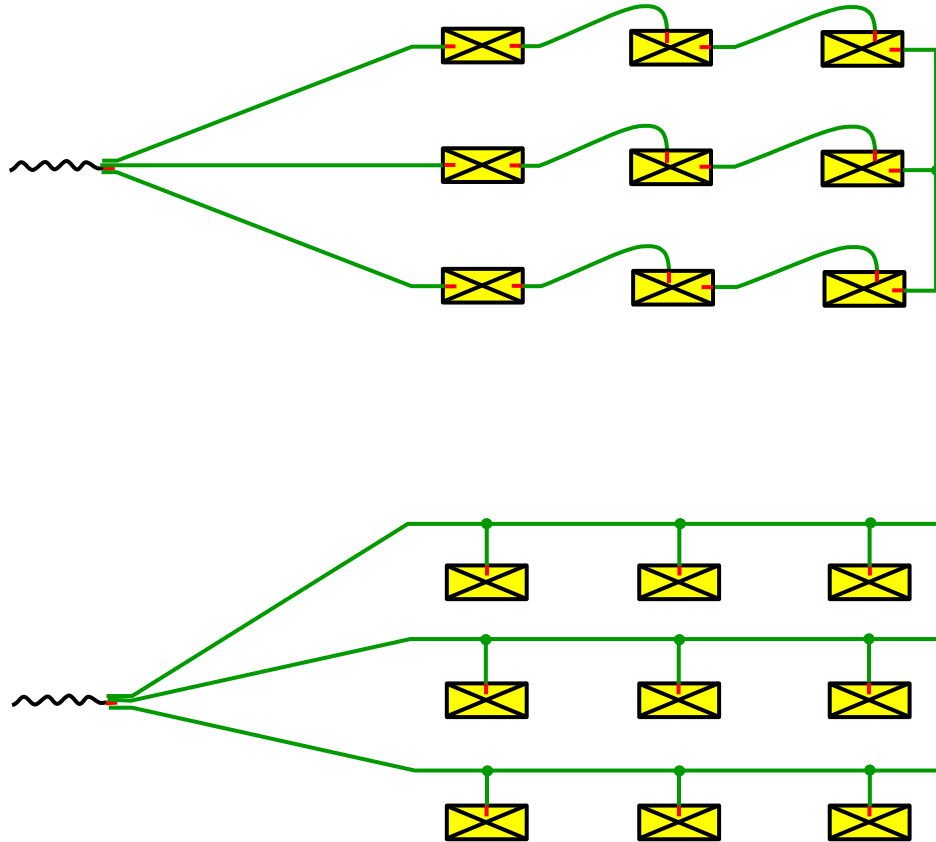
Bleskovicové roznetové siete

Paralelné

Bleskovicové roznetové siete

Zmiešané

Trhaviny a ničenie

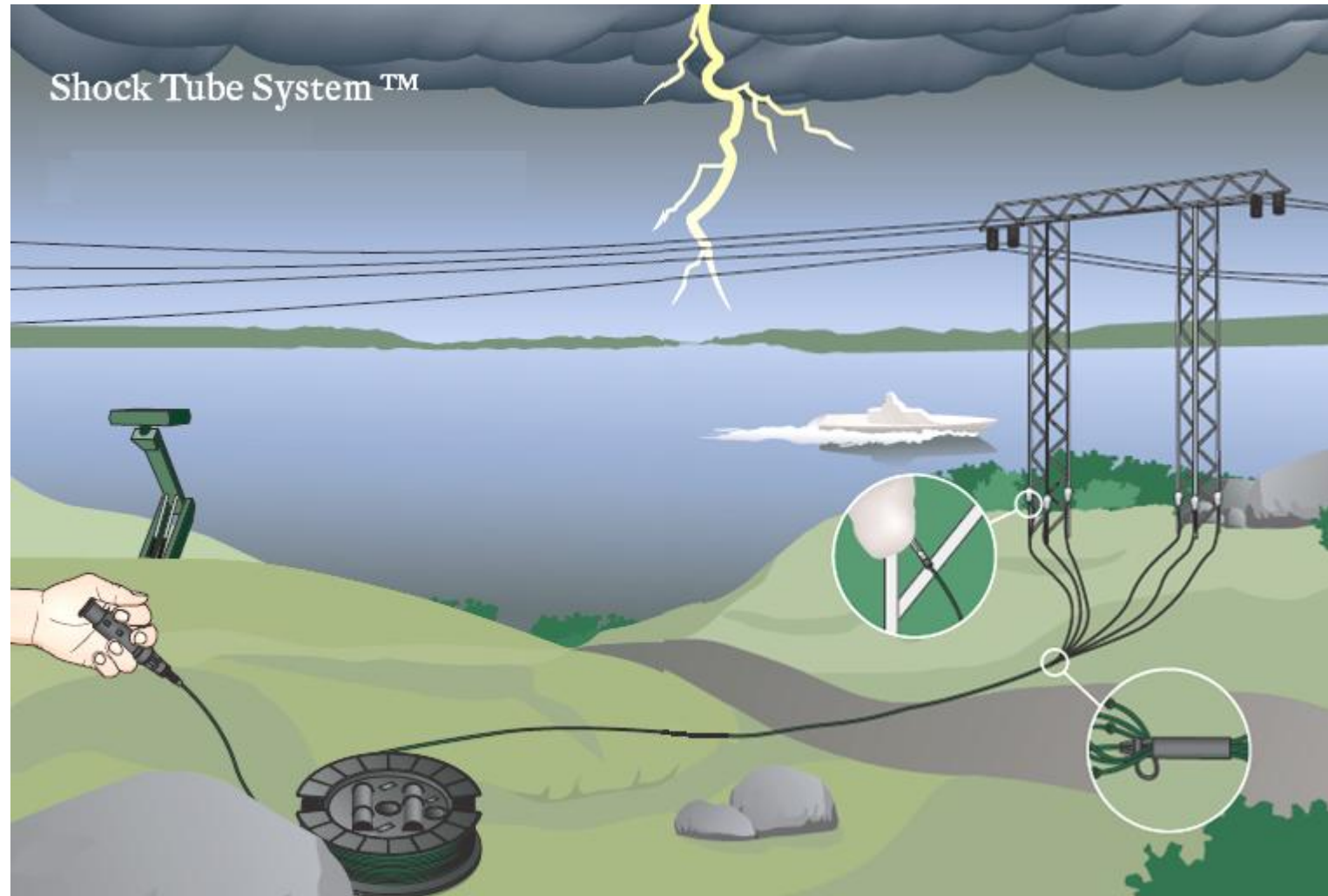
NORABEL SHOCK TUBE SYSTEMS

Norabel

Shock Tube Systems

Norabel

Shock Tube Systems

ST STARTER

The ST Starter comes as standard in lengths ranging from 30 m to 320 m, and is supplied on bobbins for lengths of 65 m and above.

Short-length ST Starters – ranging from a couple of metres up to 30 metres – are supplied coiled.

The ST Starter can, without any preparation, be directly combined with other types of ST units. In other words, a wide range of combinations is possible with the ST Starter. Single charges are initiated directly by the ST Starter, while charges connected in parallel or in series are initiated via a connector unit that maximises the number of combinations.

The bobbin versions of the ST Starters include one grip switch, one connector unit for optional branching of several ST units, and two handles for facilitating the unwinding and rewinding of the shock tube.

Norabel

Shock Tube Systems

ST DETONATOR

The ST Detonator configuration is composed of 3L Shock Tube and full-strength detonators, available with a variety of delay times, suitable for numerous applications together with ST Starters.

The standard version of the ST Detonator is designed for direct interconnection with the ST Starter.

ST SYSTEM 30 s

The ST System 30 s configuration is composed of 3L Shock Tube available in a variety of lengths, a delay element with 30 seconds delay and a full-strength detonator. The ST System 30 s is suitable for numerous applications together with ST Starters.

OTÁZKY?